

6

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Směr našeho života je správný jen tehdy,
když jeho cílem je Bůh.“*

Friedrich Wetter

Úvodní slovo

Málokteré z našich povinností jsou tak frustrující, jako ty pravidelné. Jednou za čas se ještě dá vzchopit k různým výkonům, ale činit cokoliv pravidelně je téměř noční můra.

Tak například toto úvodní slovo: co ještě říct, aby to vůbec stálo za čtení? Sotva bylo dopsáno to staré, už má být zase nové – a vy, milí farníci, znovu čekáte, co pěkného (případně moudrého či vtipného nebo taky duchovního) nám pan farář napíše v novém čísle Tomáška!

A tak se pravidelně jednou za měsíc jindy příjemné nedělní odpoledne (kdy má

být uzávěrka nového čísla farního časopisu) stává alespoň pro jednoho z vás (pro mne) časem plným otazníků: o čem to propánakrále tentokrát napsat?!

Tou jedinou výjimkou je to dnešní odpoledne, kdy tento otazník mám vyřešen poměrně rychle a snadno. Já totiž už vím, co jste vy, milí farníci, čtoucí toto úvodní slovo, nepochopili možná ještě ani teď: že totiž toto úvodní slovo nebude o ničem!

A přitom navíc jsem vám ještě téměř bez námahy dopomohl k jedné důležité duchovní zkušenosti – že i nad ničím se dá dlouho a snadno ztrácet čas!

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• **Setkání farní rady** se bude konat v pátek **14. března 2003 v 19 hodin** na faře Lidická 6.

• **Příprava na 1. sv. přijímání** bude zahájena ve středu **12. března 2003 v 16 hodin** na faře Lidická 6. Toto **první setkání je určeno rodičům** přihlášených dětí a bude mít informační charakter. Samotná příprava dětí pak začne od další středy a bude probíhat vždy ve středu odpoledne v 16 hodin na faře.

Děti je možno přihlašovat v sakristii kdykoliv před či po mši svaté. Do přípravy budou zařazeny děti z naší farnosti, pokud již mají za sebou minimálně jeden celý rok vyučování náboženství nebo jiné odpovídající katecheze.

• **Přihlášky do kněžského semináře** je možno podávat na biskupství do konce měsíce dubna. Potřebné informace sdělí každý duchovní správce či samo biskupství. K tomu ještě přidáváme výzvu otce biskupa Vojtěcha:

Bratři a sestry,

jako váš biskup vás prosím, abyste se snažili všemožně podporovat povolání ke kněžství a k různým formám zasvěceného života. A vás, mladí muži, kteří máte nebo budete mít maturitní zkoušku a kteří cítíte

povolání ke kněžství, prosím, abyste vyplnili přihlášku, kterou si můžete osobně, písemně i telefonicky vyžádat na sekretariátu biskupství, a abyste ji nejpozději do konce dubna 2003 prostřednictvím nějakého faráře zaslali na Biskupství brněnské.

biskup + Vojtěch

• **FATYM Vranov nad Dyjí** srdečně zve všechna děvčata od 12 let (mladší pouze po domluvě!) a ženy na **pout' konanou dne 8. května 2003**. Putovat budeme od **PANNY MARIE MATKY NADĚJE** z Vranova Nad Dyjí k **PANNĚ MARII KARMELSKÉ** do Kostelního Vydří.

Pout' dlouhou 43 km chceme Pánu nabídnout s těmito úmysly:

- Morální obnova mládeže, drogově závislé
- Nenarozené děti, euthanasie, neúcta k životu
- Obnova víry v pohraničí
- Nová kněžská a řeholní povolání

Všechny srdečně zveme, zvláště zpěvačky.

Přihlášky, dotazy a konzultace přijímá:

Marcela Holíková,

Náměstí 20, 671 03.

Telefon: 604 185 440, 515 296 383,

515 296 384

E-mail: marcela@fatym.com

Výzva

biskupa Vojtěcha Cikrleho

Milé sestry, milí bratři,

denně jsme všichni informováni o vývoji situace v otázce hrozící války v Iráku. Protože také dnes, možná i v těchto hodinách, se rozhoduje o další budoucnosti nejen v této zemi, ale na celém světě, prosím vás všechny o intenzivní modlitby. Vy, kteří můžete, připojte se k těmto modlitbám jakýmkoliv druhem postu.

Vás + Vojtěch

Rok 2002 v naší farnosti

Přehled hospodaření farnosti v roce 2002

PŘÍJMY (KČ)

Sbírky	1 498 172,00
Církevní úkony a činnosti	19 230,00
Dary fyz. a práv. osob	630 050,00
Úrok	8 812,63
Příspěvky státních subjektů ..	200 000,00
Ostatní	15 824,00
Příjmy celkem	2 372 089,19

VÝDAJE (KČ)

Mzdy	68 060,00
Daň ze mzdy	11 180,00

Soc. a zdrav. pojištění	11 160,00
Bohoslužebné potřeby	42 000,00
Režijní výdaje	358 222,40
Opravy památek	515 392,30
Opravy ostatní	24 236,30
Odeslané sbírky	341 675,00
Dary a charitativní výdaje ...	755 140,00
Daně	1 450,00
ostatní	156 871,36
Výdaje celkem	2 318 687,66
Zůstatek za rok 2002	53 401,53
Převod z roku 2001	521 068,93

Statistické údaje o duchovní správě v roce 2002

počet křtů	56
→ z toho nad 14 let	4
biřmování	11
sňatky	35
pohřby	88
→ z toho kremace	66
výstup z církve	1
návrat do církve	2

Přečetli jsme za vás

KDO POTŘEBUJE MESIÁŠE?

Nejprve snad každé židovské dítě, jehož otázku: „Tati, kdy dostanu koloběžku?“, rodiče odbyli odpovědí: „Až přijde mesiáš!“ To je totiž jako „na svatého Dyndy“ či „až pokvetou kvedlačky“ po židovsku.

A potom každý z nás, když pohlazení nestačí. Nic proti pohlazení, všichni je potřebujeme, co je v životě smutku. Jenže někdy ten smutek nepřichází zvenčí. Přichází zevnitř. Tak moc bychom si přáli být dobří, a něco jako by nás nutilo k opaku. Chceme být hodní na děti, a zas se rozčílíme a mlátíme je hlava nehlava. Nebo na ženu či manžela, a něco do nás vjede. Nebo zoufale nechceme sáhnout po láhvi, známe to, ale něco v nás nám nedá.

Tehdy potřebujeme osvoboditele, někoho, kdo by nás osvobodil od té hrůzy v nás samých. Když už sami nemůžeme a zoufáme nad sebou. To je totiž mesiáš: ten, ta, to, co nás osvobozuje ze zajetí v nás samých. Může to být někdo, komu jsme ublížili – a kdo nám odpouští. Či někdo, kdo nás pohladí laskavým slovem, když víme, že zasluhujeme jenom ránu a očekáváme ji. Či kdo nás posílí, když podléháme třeba té láhvi či té chamtivosti či zlobě v nás samých.

Křesťané jsou ti, pro koho Mesiáš přišel v Ježíši řečeném Kristus, což je prostě mesiáš řecky. Jenže nikdo není křesťanem jednou provždy. Znovu a znovu podléháme, znovu a znovu potřebujeme vysvobození. Potřebujeme mesiáše – a ten k nám znovu a znovu přichází, často v zastoupení zcela prostých lidí. Mesiáš přišel, mesiáš přichází, mesiáš přijde. To doufám, to věřím, to potřebuji.

Z knihy Hesla mladých svišťů od Erazima Koháka (Kalich 2000)

Radost, samá radost

redakční příspěvek

Vždy, když vyšlo nové číslo „Tomáška“, jsem s trochou naděje čekala. Ale vždycky přišli. Kritici. Tu s drobnou připomínkou, někdy však vážně rozhořčení, že ten či onen článek bylo naprosto nevhodné zařadit. Mohla jsem si stokrát opakovat: je to dobré, lidé „Tomáška“ čtou, tvoří si svůj názor na jeho obsah atd., ale někde vzadu to přece zabolelo.

Tentokrát jsem však zažila i velikou radost. Kamarádka dala přečíst minulého „Tomáška“ své známé na vesnici, a ta si prý jen povzdechla: „Ach jo, kdybych tak mohla patřit do takové farnosti.“

Jistě, z farního časopisu se zdaleka nevyčte všechno. Ale společný Silvestr mladých rodin, farní ples, pan kaplan s krávou na kravatě, úsilí mladých, kteří věnovali mnoho večerů (jak rádi by v té době studovali) nácviku nelehké, ale krásné polonézy, aktivní farní charita, slovo útěchy pro nemocné.

Málokdy si uvědomujeme, jaký je to dar, že tu máme výborné kněze – asi proto, že pořádní, i když nepořádní, hříšníci (mám na mysli sebe – pro ujasnění) dobré kněze moc potřebují.

Máme možnost vytvářet společenství, a i když to někdy trochu skřípe, přináší

nám to možnost odpustit a i krásný prožitok toho, že bylo odpuštěno nám, když jsme někoho zranili.

Děkujeme tedy za naši farnost a současně za ni prosme, za naše kněze, všechny farníky a též zvláště za katechumeny. O tuto radost se s Vámi chci ještě podělit. Byla jsem zcela neúmyslně na mši, kde byli vítáni a bylo jim předáváno Písmo svaté. Vážnost a úcta, s nimiž přebírali bibli, mě vedla k zamyšlení, jak nová a plná podnětů k rozjímání pro ně budou slova, která my často jen přelétáme – to přece známe, to je nám jasné.

Snažme se tedy i my prohloubit svoji víru a naději – postní doba k tomu přímo vybízí.

– s –

P.S.: Redakce se těší na další kritické podmínky (zejména konstruktivní kritika vítána)

Něco pro zasmání

*nejen pro ty, kdo si nedávno užili
s chřipkou*

Tatínek je nemocný. Má vysokou horečku. Zavolali k němu doktora. Marek mu otvírá dveře a volá: „Tati, je tu pan doktor!“ „Nechci ho ani vidět,“ úpí tatínek, „řekni mu, že jsem nemocný!“

Návštěva sestry Terezy Zukič

„Vyznávám, že jsem se k víře v Boha dostala na základě náhody, protože jsem Boha až do svých devatenácti let nehledala. On našel mě.

Vyznávám, že je těžké žít život křesťanky v době, kdy mnoho křesťanů už vůbec nevěří tomu, že Bůh zasahuje osobně do jejich života. Zasahuje, sama jsem to zažila. Ale ještě nikdy nebylo tolik pochybujících mezi křesťany a zbožnými.

Vyznávám Boha, který nadevše miluje život a to i ten 'světský'. On je pravda, svoboda a život. Je to Bůh se smyslem pro humor, který hledí na srdce a nepočítá modlitby.“

(Tereza Zukič: Skateboard Boží)

V neděli 9. 2. 2003 se konalo v sále biskupství na Petrově setkání se sestrou Terezou Zukič. Sestra Tereza Zukič je původem Chorvatka, už od dětství však žije v Německu. Jako dítě začala závodně sportovat, věnovala se sportovní gymnastice, později lehké atletice, vícebojům, zúčastnila se i mistrovství Německa. V devatenácti letech prožila konverzi a vstoupila do katolické církve. Po půl roce se stala sestrou řádu sv. Vincence z Paoly, pečovala o nemocné, pracovala s mládeží. V roce 1994 založila Malou komunitu bratrů a sester Ježíšových, která se snaží svobodným, nenuceným přístupem probouzet duchovní život ve farnosti, vytvářet nové podoby společenství. Tereza Zukič je známá

i jako autorka knih *Skateboard Boží* a *Zastav se*, v nichž popisuje svou cestu k Bohu a přináší aktuální i hluboký pohled na duchovní život.

Myšlenka pozvat sestru Terezu Zukič do farnosti svatého Tomáše vznikla na podzim loňského roku poté, co si někteří farníci přečetli sestřiny knihy a zhlédli na Čt2 její rozhovor s Ondřejem Neffem. Přes Pavlu Holíkovou, která knihy Terezy Zukič přeložila do češtiny, byla domluvena sestřina návštěva Brna.

Sestra Tereza přijela se svojí spolusestrou na „tomáškovskou“ faru brzy odpoledne. Následovalo příjemné občerstvení a posezení ve farní kavárně, představování sebe i farnosti. Kromě jiného jsme se dozvěděli, že ještě den předtím ležela sestra nemocná, přesto však absolvovala asi čtyřsetkilometrovou cestu do České republiky. Toto nachlazení se pokoušel léčit náš pan farář dle klasického českého receptu, tedy slivovicí.

Před čtvrtou hodinou s námi sestry odjely na Petrov, kde se měla přednáška konat. Příjemně nás překvapil plný sál, dalším překvapením, byť trochu jiného rázu, bylo, že většinu účastníků nepředstavovali „tomáškovci“, ale členové jiných farností.

Pan farář se nejprve postaral, aby se stojící posadili na zbytečně prázdné židle, poté přivítal obě sestry a předal slovo Tereze Zukič.

Přednáška se skládala ze dvou částí. V první se sestra zmínila o své cestě k Bohu a o hlavních obtížích, kterým musí dnešní křesťané čelit v duchovním životě. Mluvila o ztrátě nadšení, až jakési zamilovanosti do Boha, neschopnosti žít naplno. Sestra se dále zamýšlela nad duševními zraněními, která zakoušíme. Poranění lidé jako by v sobě nosili jakýsi hrot, osten, který kromě toho, že škodí jim samotným, zraňuje i ty, s nimiž se setkávají. Existuje však možnost, jak dojít uzdravení- otevřít se zcela Bohu.

Posléze sestra hovořila o tom, jak se jejich komunita snaží tyto myšlenky realizovat ve své farnosti. Hlavním cílem jejich práce je, zjednodušeně řečeno, přiblížit kostel lidem. Jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout, je podle sestry nedělní dětská mše. Při ní se děti mohou aktivně zapojit, např. odpočítáváním začátku bohoslužby či při čtení z Písma, které je ve formě divadla. Místo kázání je dětem evangelium vysvětlováno venku před kostelem za pomoci mnoha dospělých dobrovolníků. Dalším způsobem, jímž se komunita snaží církev přiblížit lidem, je například měsíční mše pro lidi hledající, kde si účastníci bohoslužby mohou zvolit téma kázání, evangelium bývá ztvárněno dramaticky, na závěr mše účastníci hodnotí, co jim toto setkání přineslo, jaká se jim jevila atmosféra bohoslužby. Myslím si, že některé z těchto

nápadů by mohly být inspirativní i pro „tomáškovskou“ farnost.

Po této spíše „přednáškové“ části následovala asi čtvrt hodinová přestávka, během níž si mohli účastníci zakoupit knihy Karmelitánského nakladatelství Kostelní Vydří, mj. i díla sestry Terezy. Každý také mohl napsat libovolný dotaz na sestru. Druhá část přednášky byla vyhrazena se sbíraným dotazům i přímým otázkám z publika. Po zodpovězení dotazů vážných (např. práce se starší mládeží, partnerství mezi člověkem věřícím a nevěřícím) i jiných (přesný název sportovního klubu, za nějž sestra hrála, zda sestře více chutná plzeň nebo slivovice) pan farář setkání ukončil a poděkoval za všechny účastníky sestře i obětavým překladatelkám. Poté jim byly předány kytice a drobné upomínky na Brno.

Z návštěvy Terezy Zukič se mi zapsalo do paměti několik věcí. Předně setkání s člověkem, který ví, čeho chce dosáhnout, je nadšený pro Boha i pro lidi a současně má smysl pro reálný život a stojí nohama na zemi. Dále příjemná atmosféra

mezi účastníky přednášky, jejich živé reakce i občasná snaha pomoci při překládání z němčiny. Nasazení a obětavost pana faráře, tlumočnic a dalších organizátorů. A zejména několik nových myšlenek k duchovnímu životu, které by bylo dobré vyzkoušet v praxi.

– msp –

Poděkování za Tříkrálovou sbírku

Milé sestry, milí bratři, milé děti,

výtěžek letošní Tříkrálové sbírky na území brněnské diecéze předčil všechna očekávání organizátorů. Částka po sečtení všech pokladniček, bankovních převodů a složenek prozradila výši 9 527 966 korun. Jen pro srovnání – v roce 2001, v prvním ročníku této akce, vykoledovali králové 4,4 milionů, loni 6,7 milionů a letos 8 949 684 korun. Po diecézi putovalo více než 1 800 skupinek, tedy 6 000 koledníků.

Děkuji vám všem, kteří jste se vydali nejen na cestu do našich domovů, ale i k lidským srdcím. Děkuji vám za ochotu pomoci potřebným, děkuji i za to, že jste se nenechali odradit mrazem, nevlídným počasím ani nevlídným přijetím. Vám organizátorům děkuji za čas věnovaný přípravě této akce i jejímu vyhodnocení. A mé upřímné poděkování patří také vám všem, kteří jste do sbírky přispěli. V naší diecézi výtěžek sbírky podpoří více než

čtyři desítky záměrů charitní činnosti na jižní Moravě.

V modlitbě vás provází

váš biskup + Vojtěch

Slovo otce biskupa k nemocnici sv. Zdislavy

Milé sestry, milí bratři,

rád bych se s vámi podělil o informace týkající se církevní Nemocnice sv. Zdislavy v Mostištích u Velkého Meziříčí.

Vzhledem k tomu, že se ani po 12 letech nepodařilo dořešit restituční nároky církve, s nimiž v souvislosti s financováním tohoto zařízení Biskupství brněnské počítalo, ukázalo se jako nemožné trvale zajišťovat chod nemocnice. Jediným zdrojem příjmů, které biskupství mělo, byly každoročně pořádané sbírky na církevní zdravotnictví. V posledních letech biskupství hledalo strategického vlastníka, který bude pokračovat v poskytování zdravotnických služeb a bude usilovat také o další rozvoj nemocnice.

Začátkem února letošního roku Biskupství brněnské odprodalo majoritní podíl akcií tohoto zdrav. zařízení MUDr. Jaroslavu Tvarůžkovi, který stál v čele nemocnice v jejích začátcích, a také v dalších letech se podílel na jejím rozvoji.

Děkuji vám všem za modlitby a oběti, jimiž jste nemocnici podporovali. Děkuji za vaše finanční příspěvky a další pomoc.

Věřím, že nemocnice v Mostištích bude nadále požehnáním pro kraj a že se na přímluvu sv. Zdislavy bude rozvíjet pro dobro a ke službě obyvatelům regionu.

Váš biskup + Vojtěch

Katolik.cz

zajímavosti kolem nás

Internetové stránky Katolik.cz, které letos slaví pátý rok své existence, navštívilo v roce 2002 denně 550 – 650 čtenářů.

Projekt Katolik.cz byl založen v Brně koncem roku 1998 jako soukromá internetová stránka Petra Handlara a Vlastimila Protivínského, kteří navázali úzkou spolupráci s brněnským biskupstvím a jeho Diecézním centrem pro mládež. Zpočátku se jednalo o informace zaměřené na život mladých lidí, časem se stránky rozrůstaly, doplňovaly, aktualizovaly a vznikaly nové rubriky. Snaha hlásat evangelium pomocí internetu rychle našla odezvu ve stále rostoucí návštěvnosti brněnských stránek. Nyní tvoří internetové stránky Katolik.cz pět základních celků:

- **Katolík** nabízející informace o katolické církvi, životě mládeže a akcích v celé České republice, svědectví o Bohu, úvahy, rozhovory, soutěž, otázky a odpovědi ap.
- **Seznamka** s možností vložit anonymní či veřejný inzerát i s fotografií.

- **Inzerce** s burzou knih, skript a náboženských předmětů lze navštívit.
- **Gynekologická poradna**, kde na intimní problémy pomůže najít odpověď MUDr. Ludmila Lázníčková.
- **Pohlednice** – obrázek s křesťanskou tematikou k zaslání.

Letos se Katolik.cz připravuje na oslavu 5. narozenin a v těchto dnech rekapituluje více než úspěšný rok 2002. A jaké nové služby Katolik.cz v roce 2002 nabídne?

- ◇ <http://www.katolik.cz/texty/vtipy/>
→ „Pro zasmání“
- ◇ <http://www.katolik.cz/akce/>
→ seznam akcí v ČR
- ◇ <http://mse.katolik.cz/>
→ rozcestník bohoslužeb v ČR
- ◇ <http://farnost.katolik.cz/>
→ rozcestník farností v ČR

Popřejme tedy stránkám Katolik.cz nejen k narozeninám hodně nových nápadů!

Slovo nemocným

„Když jsem slabý, právě tehdy jsem silný“

2 Kor 12, 10

Někdy se setkávám s lidmi, kteří jsou v takovém zdravotním stavu, že vím, že jejich pozemský život se blíží ke konci.

Tito lidé si často plně neuvědomují svůj skutečný stav, a nebo se snaží i v této situaci hledat možnost zlepšení. Je to přirozené, ale my si máme být vědomi toho, že je jen otázka času, kdy předstoupí před Boha a budou mu skládat účty za celý svůj pozemský život, a že je tedy nutné, aby před něj předstoupili připravení. Máme jim proto jemným způsobem pomáhat, aby překonali všechno, co je těžké při konci pozemského života a připomínat jim skutečnost, že tělesnou smrtí existence člověka nekončí, ale že začíná nový dokonalejší život v Bohu, který je závislý na tom, jak ze současného života odejdeme.

Kristus Pán znal všechno, co je těžké v lidském životě, a proto ustanovil svátosti, které nám pomáhají prožít všechno v životě tak, aby to pro nás bylo přínosem a ne škodou. Ve svátosti smíření máme možnost získat odpuštění všeho, co bylo v našem životě špatné, a také dostat ty síly, které jsou potřebné ke zlepšení života. Ve svátosti nemocných nám dává potřebnou pomoc, abychom měli dost sil ke správnému prožití i těch nejdůležitějších chvil naší existence. Víme, že ti lidé, kteří přijmou s vírou a důvěrou tyto svátosti, bývají vyrovnaní, klidní a nepodléhají žádným stresům nebo zbytečným úzkostem, ale jsou naplněni důvěrou v Boží milosrdenství a dobrotu, a když se nemoc obrátí k lepšímu, znamená to podstatnou a trvalou změnu jejich dosavadního života.

Všichni musíme počítat se skutečností, že jednou náš pozemský život skončí a že je důležité, aby skončil pro nás dobře.

Proto máme občas prosit o to, abychom i v té chvíli měli dost světla poznání všeho, co prožíváme a také dost sil a schopností prožít všechno co nejlépe. A ti lidé, kteří budou v té chvíli kolem nás, mají svoje poslání a mají nám pomáhat, abychom v té chvíli nezklamali a neznehodnotili svůj dosavadní způsob života. I za to můžeme prosit, aby dobře splnili to, co od nich očekáváme.

Tak jako je celý náš pozemský život založen na víře v působení Boží prozřetelnosti v životě člověka, ovlivňuje tato víra i jeho konec na této zemi. Čím bude během celého života naše víra pevnější, tím víc ovlivní i rozhodující okamžiky našeho života.

otec Josef Šik

Z Farní charity

POMOC MALOMOCNÝM

„Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili“

Mt 25, 40

K těm nepatrným a nejubožejším patří nemocní malomocenstvím – leprou. Malomocných je ve světě stále velké množství. Tato nemoc je už v současné době léčitelná, zvláště v počátečních stadiích. Z dobrovolných příspěvků organizují nákup a zaslání léků do misijních stanic dobrovolníci z „Likvidace lepry“ (LL) v Praze.

Se souhlasem pana faráře jsme umístili v kapli před sakristií jejich propagační letáky se složenkami. Jsme přesvědčeni, že vaše případné finanční příspěvky budou využity tím nejefektivnějším způsobem na správném místě.

Děkujeme vám.

KONTAKTY NA CHARITU

Znovu otiskujeme nejdůležitější adresy a telefonní čísla kanceláří charity po změnách v září loňského roku.

Oblastní charita Brno

tř. Kpt. Jaroše 9, 602 00 Brno

tel.: 545 210 672

fax: 545 214 387

Sociálně právní poradna

Karlova 61, 614 00 Brno

Mgr. Jaroslava Krouhlíková

tel.: 545 213 442

Kad'ourkovi

Expedice 2001 (12)

Sýrie

Prošli jsme chodbami ukrytými v hradbách a pak seděli na vrcholu pevnosti a dívali se na Aleppo. Panelákovitá architektura jasně vede (což v Sýrii, která má velmi vysoký přírůstek obyvatelstva, moc nepřekvapuje) a beton je nejoblíbenější stavební materiál. Nejhorší je však jednolitá šed' města, ve kterém jsme téměř neviděli barevné fasády. V jednom místě

byl prostor vyplněn sutinami, ale barevně se vůbec neodlišoval od svého okolí. Zeleň ve městě prakticky neexistuje. Při pohledu na vyprahlé město jsme dostali žízeň a vrátili se zpět do podhradí. Do hotelu jsme se vraceli tržištěm. Klasické tržiště je v Sýrii ve své starší části tvořeno klenutými úzkými chodbami a ve své novější části pouze uličkami s krámkami po stranách.

Na terase hotelu jsme strávili nejteplejší hodiny dne a pak se vydali za internetem. Znalec místních poměrů nám sdělil, že počítače připojené k internetu mají v nejlepším hotelu ve městě, disponujícím značným počtem hvězdiček. Tam jsme však nebyli přijati. Nenechali jsme se odradit tímto neúspěchem a zkusili jsme štěstí jinde. Nakonec jsme museli jet taxíkem na předměstí, kde vedle bazénu stálo malé internetové café, tedy spíše samotný internet a žádné café. Jak ale říkal během celé cesty Koala, nepřijeli jsme se přežít.

Večer jsme ještě koupili na druhý den lístky do Hamy a pak na terase hotelu trávili příjemný večer pod hvězdnou oblohou. Jen nakrátko ho zkazila nezvaná návštěva místního vtěrky, nabízejícího své průvodcovské služby, o které nikdo nestál. Nevím proč přišel, ale vím, že nechtěl odejít.

Ráno jsme se s Koalou a Keprníkem rozhodli, že využijeme služeb hotelu a dáme si snídani, která byla inzerována v dostatečném rozsahu (placky, sýr, marmeláda, čaj, vejce) za rozumnou cenu. Objednali jsme si o čtvrt na osm, abychom se v klidu najedli a mohli pak klidným

krokem přejít na autobusové nádraží, ze kterého odjížděl autobus o půl deváté. Je pátek a v ulicích je jako po vymření, podobně i v hotelu. Po několika urgencích se nám o čtvrt na devět dostává torzo objednané snídaně, ovšem za plnou cenu. Snažili jsme se rychle dohonit, co se dalo, a celkem se nám to povedlo. Zbylý sýr a placky bereme s sebou do autobusu. Klokan s Žirafou drží zdravotně-páteční půst a tedy takové problémy nemají.

Cesta do Hamy netrvala dlouho a autobus nás ještě před polednem vysadil na bezejmenném nároží v Hamě. V celé Sýrii je to oblíbená praxe. Protože za vjezd do nádraží se platí, jezdí autobusy pouze mezi prvním a posledním nádražím a cestující vysazují na neformálně stanovených nárožích, která jsou místním dobře známá. Ani ten den jsme v tomto ohledu nebyli zklamáni, ovšem zde zejména proto, že Hama žádné nádraží nemá.

Celkem rychle jsme se našli na mapě a zamířili do hotelu Cairo, který průvodce hodnotí jako nejlepší hotel Blízkého Východu v poměru cena/úroveň. Líbilo se nám tam a byli jsme rádi, že náš plán počítá s Hamou jako základnou pro cesty do okolí, takže zde strávíme celkem tři noci v příjemném prostředí.

Po ubytování jsme vyrazili na místní opevněný vršek, na kterém měl být podle průvodce hrad. Kdysi tam jistě stál, ale dnes je tam pouze hodně zaneřádný parčík určený pro pořádání pikniků, s vykopávkovou jámou uprostřed. Dnes byl pátek, volný den, a tak tam byla polovina

města. Někteří si opékali maso, někteří měli z domova upečená kuřata, jiní již dojedli a loupali pistácie. Všichni se ve svátečním dni tvářili velmi spokojeně.

Našli jsme si volný stolek a vytáhli své placky se sýrem, což byl pro nás vysloveně sváteční oběd, vezmu-li v úvahu skutečnost, že většinou jsme neobědvali vůbec. Do Keprníka se tam zakoukala dvě místní mejdla a sledovaly ho přes půl parčíku až k východu. Chtěli jsme jejich zájem podpořit několika vhodně zvolenými slovy o charakteru a finančním zabezpečení tohoto pohledného cizince, ale už bylo příliš pozdě.

Po návštěvě neexistujícího hradu jsme se vraceli podél řeky, kde jsou největší a také jediné atrakce města Hama – vodní kola. Dřevěná vrzající kola obřích rozměrů sloužila po staletí k zavlažování okolních polí, dnes pomáhají růstu cestovního ruchu. Deseti- a vícemetrová kola nabírají vodu v řece a vlévají ji do akvaduktů, z kterých se dnes již zachovalo pouze několik krátkých částí, zbytek ustoupil rozvíjícímu se městu. Místní mladíci se nechávají kolem vytáhnout nahoru a skáčou do vody. V parku kolem kol se procházela druhá polovina města, co se nevešla na hradní vrch, a tak odcházíme do hotelu, abychom se nemuseli mačkat.

Večer projíždí městem troubící auta jako připomínka jiných mravů v jiném kraji. Syřané jsou zřejmě pevně přesvědčeni, že troubením zvýší výkon svého, popřípadě i jiného auta, a tak troubí co nejvíce, aby doprava nevázla. Nezdá se,

že by to moc pomáhalo, protože zácpy jsou v každém větším městě na denním pořádku.

V sobotu máme na programu návštěvu křižáckého hradu hradu Krak de Chevaliers. Tentokrát se nebudeme přesouvat velkými autobusy, ale tzv. service busy, což jsou velmi malé dodávky, ve kterých se vozí 13-14 lidí i se šoférem. Tento druh přepravy působí tísnivě a je vhodný pro kratší vzdálenosti. My jsme po ránu vyrazili na místní nádraží malých autobusů a pokusili se proniknout do systému. Nejprve jsme zkusili přímo nastoupit do jednoho z přistavených vozů, což se nepovedlo. Šofér nás odkázal na okénko v budově, kde jsme zaplatili a bez jakéhokoliv lístku se vrátili k témuž vozu. Kupodivu mohli jsme nastoupit bez problémů, takže to asi nějak funguje.

Za mohutného troubení jsme uháněli městem na dálnici do Homsu, kde cestovatelé žádostiví shlédnout Krak musí přese-
sedat. V Homsu jsme vystoupili uprostřed neuvěřitelně husté dopravní zácpy, což bylo, jak se ukázalo, nádraží. V Homsu nádraží přesahuje vymezený prostor a splývá s okolními ulicemi. Bylo jasné, že najít servis na Krak bude hodně náročné. Ujal se nás jeden malý hošík, kterému zjevně nešlo o dobrý skutek, ale o drobný obnos, který se z cizinců v nesnázích dá vymáčk-
nout snáze, je-li poskytnuta protihodnota.

Vedl nás na nádraží průchodem u policejní stanice, jejíž zeď vykazovala všechny atributy pisoáru. Žirafa pisoáry nezná, a tak se na rozdíl od nás v uličce

nadechla, čehož velmi litovala. Hošík se neohlížel a dovedl nás k servis busu, kde dostal drobnou odměnu. Nastoupili jsme a čekali na odjezd.

Po krátkém čase vyrazil servis na Krak. Projížděli jsme krajinou, ve které kupodivu nové kostely převažovaly nad novými mešitami. Brzo jsme dojeli ke Kraku, který je na vysokém kopci nad údolím, jež bylo v době křížáckých válek jednou z nejdůležitějších spojníc. Klima je tu příjemné a teplota nepřesahuje 26°C. Navíc fouká vítr. Koala s Keprníkem vytáhli své mobily a začali lovit signál, který sem doléhal od Libanonců. Zatímco ostatní se nechali unášet krásnou krajinou a obdivovali stavitelskou zručnost, Koala s Keprníkem psali SMS a čekali na odpovědi.

Krak byl jediným nedobytým hradem v oblasti, což ovšem neznamená, že by neměnil majitele. Když však obránci byli jedinými bojovníky v celé zemi, uznali, že další obrana za těchto okolností nemá smysl a vyměnili hrad za volný průchod k moři.

Po návratu do Homsu vytáhla Žirafa průvodce a přečetla větu o místním bazaru, který měl být „nedotčen turistickým ruchem“, a tedy měl být zachován in natura. Namítali jsme, že když se mu vyhýbají všichni ostatní turisté, můžeme se mu s klidným svědomím vyhnout i my, aniž bychom se nějak ochudili či snad dokonce byli ochuzeni, ale s tímto argumentem jsme neuspěli. Vyšli jsme tedy na bazar.

Průvodce nelhal, když psal o nedotčeném charakteru tohoto tržiště.

Pokud bychom město Homs vyhlásili jako nejspínavější město Blízkého Východu, pak tržiště je jeho původním centrem, nedotčeno jakýmikoliv snahami o úklid či pořádek. U prodejců zeleniny se jen velmi nesnadno rozlišovalo, kde končí jejich sortiment a začíná hromada odpadků. Celý bazar nebyl nijak starobylý a převážně byl tvořen uličkami mezi betonovými domy, po místním vzoru nedostavěnými. Jediná starší krytá část nás také nijak neohromila.

Koala měl ještě velkou chuť na něco sladkého a strávil několik okamžiků v jedné z místních cukráren. Nejrozšířenější typ cukrárny prodává hromady cukroví, složeného především ze spousty oleje a cukru. Méně často se vyskytují cukrárny s chutnějším sortimentem, a v jedné takové provedl Koala svůj nákup. Na homském nádraží jsme se ještě vyhnuli posledním hromadám odpadků a nasedli do servis-busu, který nás během 40 minut převezl zpět do Hamy.

Dalšího dne byla v plánu návštěva trossek města Apamea, rodiště slavného Poseidona z Apamei, předchůdce etnopsychologie. Cestou jsme projeli silnou průtrží mračen, která by jakožto průtrž obstála i u nás, natož tady. Když pak pěšky stoupáme prašnou cestou na náhorní planinu, kde je město umístěno, posloucháme nepříliš vzdálené hřmění, které je jen zčásti zaviněno odstřelem v nedalekém lomu. Cestou k areálu napadlo Keprníka, že by mohl obejít výběrčí budku a nemusel tak

platit. V tom názoru ho utvrzovala skutečnost, že areál nebyl oplocený. Jak se vzápětí ukázalo, plot by byl zcela zbytečný, neboť v Sýrii mají něco lepšího – místní kytičky; tyto disponují slušnou zásobou trnů a bodlin, které jsou stejně přítulné a účinné jako ostnatý drát, zvláště k člověku v sandálech. Všichni tedy spořádaně platíme a vstupujeme hlavním vchodem.

Apamea je tvořena především sloupy; ležícími i stojícími, celými i necelými, většími i menšími. Sloupy tvoří hlavní ulici, táhnoucí se v délce cca 1 km. Ohromeni nedostatkem jiných uměleckých hodnot rozhodli jsme se obohatit toto místo o alespoň prchavý okamžik krásna. Vlastními těly jsme na prázdných soklech ztvárnili několik klasických sochařských děl. Koala a já jsme coby sochy filozofů přemýšleli nad tímto světem, zatímco Keprník v pozici Diskobola byl připraven k vrhu. Původní záměr ztvárnit ještě Laokoona a jeho syny ztroskotal na nedostatku hadů, a tak sedící Žirafa s ležícím Klokanem na klíně vytvořili sousoší velkého utrpení s názvem Dieta. Myslím, že všechny tyto živé sochy v sobě ukrývaly hlubší význam a tajné sdělení, které bude možná jednou znalci umění dešifrováno.

Množství antických sloupů je sice udivující, nicméně každým dnem narůstá – z důvodů podpory turismu se z ležících sloupů za pomoci jeřábu stávají stojící. Některé podivné sloupovité až hřibovité útvary kolem cest ukazovaly, že i místní pracovníci mají smysl pro humor.

V areálu kromě nás běhalo velké množství ještěrek a taky jsme nešťastnou náhodou narazili na vřerku z Allepa. Naštěstí tam byl s nějakými turisty a pokoušel se vetřít do přízně jedné slečny, takže nás tentokrát vynechal.

Cestou zpět jsme mohli zhlédnout řady sloupů na pozadí tmavé bouřkové oblohy, občas ozářené bleskem. Je zajímavé, že na naší straně údolí nepršelo. Při návratu Žirafa navštívila muzeum mozaiky a my ostatní jsme si ve vesnici dali čaj u místního obchodníka, který nám všechny mozaiky z muzea ukázal na pohlednicích. Byli jsme toho dne dojmy tak přesyceni, že nám to stačilo.

Návrat do Hamy proběhl bez problémů, a tak jsme večer mohli diskutovat, co dál. Rozhodli jsme se, že zítra se cestou do Damašku zastavíme ještě v Mar-Muse, starém skalním klášteře, obnoveném před deseti lety.

Ráno jsme přešli servisem znovu do Homsu a tam přestoupili na jiný autobus, který nás před polednem vysadil na dálnici poblíž menšího města. Celkem rychle nám zastavil místní dolmuš, který nás svezl na zdejší dopravní uzel, ze kterého vyjžděli vozy k Mar-Muse. Vzápětí se nás ujal místní přepravce a za chvíli jsme jeli servisem přes skalnatý hřeben do pouště. Vysadil nás na konci silnice u malého údolí vedoucího nahoru do skal, a řekl, že sem znovu přijede za dvě hodiny. Vydali jsme se cestou vzhůru. Nad námi skály a za námi velká planina pouštního charakteru. V dohledu nebylo nic zeleného.

Zato už zdola bylo vidět tři stavby, z nichž prostřední vypadala skutečně staře. Když jsme k ní došli, zjistili jsme, že je to velká kostka, do které nevede jiný vchod než díra vysoká asi 80 cm. Na první pohled nebylo jasně patrné, jestli se vstupující ocitne někomu v obýváku nebo v kozím chlívku, a proto jsme stoupali dál do skal v domnění, že klášter je někde na hřebeni. Minuli jsme rozjímající kozy, které největší horka trávil odpočinkem pod křížem ve stínu skály, a zjistili jsme, že cesta již dál nevede. Nezbylo než vrátit se zpět ke kostce a pokusit se proniknout dovnitř. Bylo pro nás velkým překvapením, když jsme vystoupili na nádvoří a zjistili, že Mar-Musa je právě toto místo a žádné jiné.

Místní se nás ujali a mezi popíjením čaje jsme se dozvěděli řadu informací. Mar-Musa vznikla v desátém století, z této doby se dosud zachovaly fresky v místní kapli, a v průběhu posledních stalet zpustla. Na začátku devadesátých let přišel jeden italský jezuita, budovu opravil a znovu uvedl do provozu. V současnosti jsou postaveny dvě další budovy pro návštěvníky, kteří tu mohou zůstat, jak dlouho chtějí. Provoz teď udržuje místní malá komunita a nedostatkem zájmu ze strany návštěvníků netrpí. Prý tam bývá dost rušno. Nám se tam sice líbilo, ale nemohli jsme se zdržet déle, přestože bychom chtěli. Podívali jsme se ještě na fresky a pak se rozloučili.

pokračování příště ...

Myší pohádka od sv. Tomáše (V)

Kromě lidských nesmyslných válek postihly kostel občas i jiné pohromy. Jednou přišel veliký vítr a strhl střechu. Myška Pryška se zrovna vracela z návštěvy od tety, když začalo foukat. Sotva doběhla domů, kde už byli všichni ostatní, odloupla vichřice střechu jako perník z chaloupky. Myška Pryška s celou rodinou děkovala Bohu, že je ochránil. Vesele to viděl myšáček Ferdík: „Maminko, to je hezké, teď vidíme na sluníčko i na hvězdičky.“ Byl zklamán, když lidé střechu obnovili.

Stejný myšák Ferdík, už velký a silný a statný, se svými bratry Pištíkem, Myšíkem, Drápkem a Korálkem pomohli zahnat švédské vojáky v době obléhání Brna. Švédové poničili kostel i klášter a Ferdík řekl: „Tak dost!“ Obráncům Brna tehdy velel velitel Raduit de Souches, myšákům Ferdík. Obránce povzbuzoval jezuita Martin Středa, vyzýval všechny k úctě k Madoně Svatotomské. Ferdík viděl jeho velikou víru i odvahu velitele Raduita de Souches, a chtěl přispět v boji proti nepřátelům. „Přece v tom lidi nenecháme, jdeme na Švédy!“, zavelel jedné noci.

Jak se tenkrát myši přičinili o vítězství, nevíme, protože svou úspěšnou taktiku uchovali v tajnosti. To pro případ, že by ještě někdy bylo Brno obléháno.

Pro bystré hlavy

Že půst není jen chléb a voda – to dobře víme. Vždyť čerstvý chleba, jaký pečou třeba v téhle staré pekárně, to je přece lahoda.

Takže, co pro tebe znamená půst? Jak ho chceš prožít? Zamysli se nad tím, hned jak najdeš 10 rozdílů mezi obrázky.

